



Освіта Харківщини XXI століття

*Нова українська школа:
наступність дошкільної
та початкової освіти: досвід
і перспективи впровадження
в умовах дистанційного
освітнього процесу*

*каталог дванадцятої обласної тематичної онлайн-виставки
ефективного педагогічного досвіду*





*Любов. Покроєва, ректор
Харківської академії неперервної освіти,
кандидат педагогічних наук, доцент,
заслужений працівник освіти України*

*Аліна Большукіна, завідувачка Центру
громадянського виховання
Харківської академії неперервної освіти,
кандидат педагогічних наук*



Шановні освітяни!

31 жовтня – 4 листопада 2022 року відбулася XII обласна тематична онлайн-виставка ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини ХХІ століття» за темою «Нова українська школа. Наступність дошкільної та початкової освіти: досвід і перспективи впровадження в умовах дистанційного освітнього процесу».

Дистанційний формат освітнього процесу в закладах дошкільної та загальної середньої освіти, зумовлений воєнним станом у нашій країні, вимагає консолідації зусиль педагогічних працівників усіх рівнів освіти, коригування, змін і трансформації підходів, форм, методів і прийомів навчання, застосування сучасних ефективних методик й освітніх технологій, реалізації педагогічного партнерства з батьками дошкільників і молодших школярів, представниками громад для забезпечення якості формування в здобувачів освіти ключових компетентностей, передбачених державними стандартами освіти.

Дошкільна й початкова освіта – перші суміжні ланки освіти. Змістові, організаційні та методичні питання забезпечення якості здобуття освіти дітьми в закладах дошкільної освіти й у початковій школі завжди перебувають у центрі уваги науковців, педагогів-практиків, психологів, адміністрації закладів освіти, інших освітян. Упровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» стало підґрунтям для забезпечення на новому рівні наступності й перспективності між дошкільною та початковою освітою. Розроблення



Державного стандарту початкової освіти й нової редакції Базового компонента дошкільної освіти відбувалося на концептуальних засадах, що мають багато спільного (ціннісні орієнтири, серед яких – визнання цінності дитинства; повага до дитини, визнання унікальності й обдарованості кожної дитини; зміцнення та збереження фізичного, психічного і соціального здоров'я тощо; організація освітнього процесу із застосуванням діяльнісного підходу; використання ігрових технологій розвитку, навчання й виховання дошкільників і молодших школярів; формування в здобувачів дошкільної та початкової освіти ключових компетентностей; здійснення педагогічного партнерства). Провідні види діяльності дітей старшого дошкільного віку (спілкування, гра, рухова, пізнавальна, господарсько-побутова, художньо-естетична) розвиваються та змістовно збагачуються під час навчання в початковій школі. Основою формування ключових компетентностей дітей у початковій школі є базові якості особистості дитини, набуті в період дошкільного дитинства.

Важливою умовою забезпечення якості дошкільної та початкової освіти є високий рівень професійної компетентності вихователів закладів дошкільної освіти, учителів початкових класів, зокрема їх предметно-методична й організаційна професійні компетентності, уміння адаптувати й коригувати зміст навчання відповідно до запитів здобувачів освіти, дотримуватися принципів наступності та перспективності в розвитку й навчанні дошкільників і молодших школярів, готовність працювати над власним професійним розвитком.

Воєнний стан в Україні змінив життя наших дітей, багато з яких пережили чимало кризових ситуацій. Психологічні травми, неможливість навчатися безпосередньо в закладі освіти, дистанційний формат занять та уроків – великі труднощі для дітей дошкільного й молодшого шкільного віку. Без професіоналізму вихователів або вчителів, їх здатності організувати й здійснювати дистанційне навчання, урахувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості дітей, без ефективного педагогічного партнерства з батьками майбутніх першокласників і учнів початкових класів неможливо забезпечити адаптацію дітей до навчання в 1-му класі, формувати вміння та навички в здобувачів освіти в умовах дистанційного навчання відповідно до Державного стандарту дошкільної освіти/Державного стандарту початкової освіти.

Педагогічні працівники закладів дошкільної освіти й учителі початкових класів Харківщини напрацювали чималий досвід створення умов для всебічного гармонійного розвитку особистості дитини шляхом якісної організації освітнього процесу на принципах



наступності й перспективності між дошкільною та початковою освітою, організації та здійснення дистанційного освітнього процесу в закладах освіти в реаліях сьогодення. Війна не зупинила інноваційні пошуки вихователів і вчителів.

Запровадження педагогічними працівниками закладів дошкільної освіти й учителями початкових класів ефективних форм, методів і прийомів дистанційного навчання, розвитку та виховання дошкільників і молодших школярів, розробки нових освітніх технологій і методик, здійснення педагогічної просвіти батьків здобувачів освіти, реалізація педагогічного партнерства стали можливими завдяки професіоналізму наших педагогів, їх відповідальності, мужності, громадянській позиції й патріотизму. Стрижневою наскрізною змістовою лінією забезпечення наступності й перспективності між дошкільною та початковою освітою та здійснення освітнього процесу в закладах дошкільної освіти й у початковій школі є національно-патріотичне виховання здобувачів освіти.

Актуальність проблеми і творчі успіхи педагогів дошкільної та вчителів початкових класів зумовили тематику XII онлайн-виставки – «Нова українська школа. Наступність дошкільної та початкової освіти: досвід і перспективи впровадження в умовах дистанційного освітнього процесу» в таких номінаціях:

- «Модернізація підходів до організації методичної роботи з педагогічними працівниками в умовах реалізації наступності між дошкільною та початковою освітою»;
- «Забезпечення всебічного гармонійного розвитку особистості дитини шляхом якісної організації освітнього процесу на принципах наступності й перспективності між дошкільною та початковою освітою»;
- «Підвищення рівня готовності педагогів до організації партнерства з батьками майбутніх першокласників і учнів початкової школи»;
- «Організація дистанційного освітнього процесу в закладах освіти: інноваційні знахідки».

У Харківській області розроблено й упроваджено систему роботи із забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою. Щорічно фахівці Харківської академії неперервної освіти відповідно до обласної програми розвитку освіти «Новий освітній простір Харківщини» на 2019 – 2023 роки, затвердженої рішенням Харківської обласної ради від 06.12.2018 № 817-VII, проводять інтернет-збори для батьків майбутніх першокласників, що дозволяють з'ясувати



питання, які часто доводиться розв'язувати батькам дітей старшого дошкільного віку під час підготовки до Нової української школи.

З метою надання допомоги батькам першокласників в сучасних умовах на сайті Комунального вищого навчального закладу «Харківська академія неперервної освіти» створено Канал зв'язку для батьків першокласників, що дає можливість отримати поради фахівців щодо навчання першокласників в умовах дистанційної освіти.

Крім того, систематично проводяться методичні заходи різних форматів для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти й учителів початкових класів закладів загальної середньої освіти (семінари, вебсемінари, вебконсультації тощо).

У межах цих заходів висвітлюються питання щодо забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою шляхом якісної організації освітньої діяльності ЗДО, створення умов успішної адаптації учнів початкових класів, реалізації принципу наступності між дошкільною та початковою освітою через розвиток творчих здібностей дітей в умовах дистанційної освіти.

У межах виставки презентовано досвід роботи закладів дошкільної освіти з організації освітнього процесу на принципах наступності. Педагогічні працівники цих закладів освіти висвітлили свій досвід в онлайн-презентаціях, розкрили напрацьовані практичні доробки на сторінках власних сайтів за такими темами:

- «Система методичної роботи з педагогічними працівниками в умовах реалізації наступності між дошкільною та початковою освітою» (КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Первомайської міської ради Харківської області);
- «Забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою для досягнення цілісного розвитку особистості, неперервності здобуття освіти в умовах реалізації Нової української школи» (КЗ «Слатинський ліцей» Дергачівської міської ради Харківської області);
- «Підготовка вихованців до школи в умовах дистанційного навчання» (КЗ «Кам'яноярський ліцей» Чугуївської міської ради Харківської області);
- «Забезпечення всебічного гармонійного розвитку особистості дитини засобами пошуково-дослідницької діяльності на принципах наступності й перспективності між дошкільною та початковою освітою» (Дергачівський заклад дошкільної освіти комбінованого типу № 2 «Лелеченька» Дергачівської міської ради Харківської області);



- «Організація освітнього процесу на принципах наступності й перспективності між дошкільною та початковою освітою в контексті Нової української школи» (Зачепилівський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) «Ромашка» Зачепилівської селищної ради Зачепилівського району Харківської області);
- «Дистанційні технології в закладі дошкільної освіти як сучасний формат реального навчання – віртуально» (заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 16 Ізюмської міської ради);
- «Цифрова трансформація вчителя в умовах сучасного освітнього процесу» (Комунальний заклад «Зміївський ліцей № 2 імені льотчика-космонавта Ігоря Петровича Волка» Зміївської міської ради Чугуївського району Харківської області);
- «Дистанційний формат взаємодії суб'єктів освітньої діяльності через упровадження мультимодальних інноваційних технологій» (КЗ «Первомайський ліцей № 7 Первомайської міської ради Харківської області»);
- «Дистанційне навчання в початкових класах: досвід, упровадження, перспективи» (Красноградський ліцей № 1 ім. О.І. Копиленка Красноградської міської ради Харківської області).

Методичні та навчальні матеріали, представлені на виставку, нададуть можливість усім зацікавленим означеною тематикою ознайомитися з кращими практиками забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою в сучасних умовах, особливо у форматі дистанційного навчання, а досвід й інноваційні знахідки педагогічних працівників закладів дошкільної освіти й учителів початкових класів допоможе у розв'язанні проблем забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти.



Комунальна установа «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Первомайської міської ради Харківської області

Адреса: 64102, 1/2 мікрорайон, буд. 19А,
м. Первомайський Лозівського району,
Харківська область
Телефон +38(05748)3-52-59
E-mail: profped.mpervm@ukr.net
Сайт: <https://oobigun.wixsite.com/mysite-1>



Команда однодумців Центру

Тема досвіду «Система методичної роботи з педагогічними працівниками в умовах реалізації наступності між дошкільною та початковою освітою»

Сьогодні вчителі все більше переконуються в тому, що вміння вчитися впродовж життя, інформаційно-цифрова компетентність, підприємливість, загальнокультурна грамотність є необхідними компетентностями не тільки для майбутніх випускників школи. Педагоги розуміють, що без цих ключових навичок для життя важко й неможливо якісно будувати освітній процес у школі вже сьогодні – готуватися до онлайн-уроків, створювати й використовувати актуальне та цікаве дидактичне забезпечення, організовувати партнерську взаємодію між усіма учасниками освітнього процесу.

Швидкий темп підготовки до перетворень у системі дошкільної та початкової освіти, поява нових ідей, підходів, тенденцій зумовили виникнення численних запитань в освітян. У площині зазначеного фахівці комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Первомайської міської ради Харківської області окреслили для себе завдання – допомогти педагогам знайти відповіді на запитання щодо ідей і завдань реформи, опанувати нові форми взаємодії зі здобувачами освіти, підвищити рівень обізнаності педагогів щодо розвитку й удосконалення гнучких навичок (soft skills), які





спрямовані на розширення особистісних і професійних компетентностей (креативності, інтелектуального розвитку, критичного мислення, комунікабельності, уміння працювати в команді, ефективно спілкуватися та налагоджувати стосунки).

Зважаючи на це, адміністрацією комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» сплановано роботу тимчасового творчого колективу вихователів старших груп ЗДО та вчителів початкових класів за темою «Реалізація інноваційних ідей Нової української школи в умовах наступності щодо забезпечення цілісного розвитку особистості», координатором якого є практичний психолог комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Любов Погрецька.



Арттерапевтичне заняття на зняття емоційного напруження (ведучі групової роботи: Погрецька Л.М., практичний психолог КУ «ЦПРПП», та Задорожна М.М., практичний психолог Первомайського ліцею № 2)



Взаємовідвідування вчителями та вихователями відкритих онлайн-занять із дітьми старшого дошкільного віку

Спільні заходи відбувались у форматі тренінгових занять, зміст діяльності яких спрямований на підвищення психологічної грамотності педагогів, удосконалення їх компетентності з питань вікових особливостей і можливостей дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку.

Під час взаємовідвідування відкритих онлайн-занять із дітьми старшого дошкільного віку (Зуєва О.А., вихователь-методист ЗДО № 10) та уроків у початковій школі (Гончарова Т.М., учитель початкових класів Первомайського ліцею № 5) учителі та вихователі засвідчили про важливість таких заходів. Адже вихователі потребують ознайомлення з програмою початкової школи та введення у свої заняття навчальних елементів, які підготують дітей до 1-го класу, а



вчителі початкових класів мають знати дошкільну навчальну програму, щоб використовувати її складові в адаптаційний період.

У 2021 році творчий колектив (Погрецька Л.М., практичний психолог Центру професійного розвитку педагогічних працівників, Мікуліна Л.П., директорка комунального закладу «Первомайський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 10 «Ромашка» Первомайської міської ради Харківської області») презентував досвід роботи на обласному науково-практичному семінарі в межах Школи молодого вихователя/методиста закладу дошкільної освіти (у форматі онлайн), під час якого ознайомили колег із реалізацією інноваційних ідей Нової української школи в умовах наступності.

У 2021 році Гончарова Т.М., учитель початкових класів комунального закладу «Первомайський ліцей № 5 Первомайської міської ради Харківської області», успішно пройшла сертифікацію педагогічних працівників відповідно до професійного стандарту «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти».

Байдакова Ю.С., учитель початкових класів комунального закладу «Первомайський ліцей № 3 «Успіх» Первомайської міської ради Харківської області»

3 роки поспіль є експертом із сертифікації вчителів початкової школи та проводить експертизу практичного досвіду педагогів. Також вона є автором статей у науково-методичному журналі «Джерело педагогічної майстерності» Харківської академії неперервної освіти, у яких висвітлені практичні шляхи реалізації системи розвивального навчання.

У 2021 році Климентьєва Я.Л., вихователь КЗ «Первомайський дошкільний заклад (ясла-садок) № 5 «Малютко» комбінованого типу Первомайської міської ради Харківської області», стала учасником другого (обласного) туру обласного конкурсу «Кращий вихователь Харківщини» в номінації «Вихователь старшого дошкільного віку».

За результатами проведеної роботи ми визначили основні шляхи щодо оновлення методичної роботи в контексті сучасного розвитку суспільства, нової філософії освіти відповідно до Концепції Нової української школи та Закону України «Про освіту». Хоч і немає межі досконалості, але ми до неї прагнемо!



Ольга БІГУН, директорка Центру



**Комунальний заклад «Слатинський ліцей»
Дергачівської міської ради Харківської області**

Адреса: 62321, вул. Центральна, будинок 17 «Л»,
селище міського типу Слатине,
Дергачівський район., Харківська область, Україна
E-mail: schoolslatino@ukr.net
Сайт: <http://slatino.edu.kh.ua/>
Телефон: +38(05763) 41 294

**Тема досвіду «Забезпечення наступності між дошкільною
та початковою освітою для досягнення цілісного розвитку
особистості, неперервності здобуття освіти в умовах реалізації
Нової української школи»**

Педагогічний колектив Комунального закладу «Слатинський ліцей» спрямовував організаційно-методичну роботу на реалізацію районного вектора та вектора закладу з теми «Створення умов для розвитку інноваційного освітнього середовища на основі педагогіки партнерства в умовах реалізації компетентнісного підходу та принципу дитиноцентризму».

Виходячи з вимог часу й актуальності забезпечення наступності між дошкільною та початковою ланками освіти, для реалізації завдань підготовки дитини до школи, її адаптації до нових умов навчання, виховання та розвитку, як гаранту забезпечення неперервності здобуття дитиною освіти, готовності до Нової української школи, колектив закладу проводить поглиблену роботу в напрямі «Забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою для досягнення цілісного розвитку особистості, неперервності здобуття знань в умовах реалізації Нової української школи».

Наступність необхідна для створення єдиного освітнього процесу, який логічно продовжується від дошкільного підрозділу до ліцею, що допомагає дитині досягти цілісного розвитку особистості.

Опираючись на досвід дошкільного дитинства, початкова ланка забезпечує подальше становлення особистості дитини, її інтелектуальний, соціальний, фізичний розвиток.

Для того щоб Слатинський ліцей працював як єдиний організм, ми згуртували чимало фахівців. У закладі в одній команді творчо працюють вихователі, учителі, практичний психолог, спеціаліст із ЛФК, учитель-логопед, асистенти вихователя та вчителя. Система



взаємодії полягає у функціональному зв'язку всіх учасників освітнього процесу, між якими утворюється замкнений цикл надання якісної освіти в дошкільному підрозділі та початковій ланці закладу.

Організація освітнього середовища, навчальних центрів як у дошкільному підрозділі, так і в початковій школі здійснюється для забезпечення дослідницької діяльності дітей, формування в них самостійності, організації роботи в парах, малих групах, а також індивідуально.



В освітніх центрах проводяться різні види навчальної діяльності, тому вони містять різноманітні навчальні матеріали.

Усі кабінети ліцею забезпечені швидкісним інтернетом. Використання мережі «Інтернет» у сфері освітніх послуг дає можливість вихователям і вчителям дистанційно співпрацювати з дітьми, батьками, колегами й продовжувати освітній процес під час карантину та в умовах сьогодення, висвітлювати й вивчати інноваційні педагогічні технології, сучасні методичні форми роботи. Педагоги створюють власні відеоролики, презентації, фотоколажі, інтерактивні дидактичні ігри.

З метою забезпечення наступності між дошкільним підрозділом і початковою школою встановлено тісний двосторонній зв'язок, який здійснюється за трьома напрямками:

- робота з дітьми;
- співпраця педагогічних колективів;
- спільна робота з батьками.

Взаємодія дитячих колективів дошкільного підрозділу та початкової ланки відбувається під час екскурсій до ліцею з метою ознайомлення з приміщенням закладу: класами, спортивною залом, бібліотекою, Музеєм Учителя. Традиційно щорічно навесні проходить урок-знайомство старших дошкільнят із майбутніми вчителями. Дітей запрошують до ліцею на свято «Першого дзвоника», де вони мають можливість привітати першокласників.

У закладі проводяться спільні свята й розваги: «День Здоров'я», «Осінній ярмарок», «Андріївські вечорниці»; тематичні виставки: «Мій домашній улюбленець», «Природа рідного краю»; виставки дитячої творчості: «Школа моєї мрії», «Талановиті пальчики».



Співпраця педагогічних колективів здійснюється в різних формах роботи:

- науково-методична рада;
- постійно діючий проблемний семінар «Сучасний урок: традиційні та інноваційні підходи»;
- школа молодого вчителя; педагогічні читання; тиждень педагогічної майстерності;
- майстер-класи;
- методичний бенефіс та інші.

На початку навчального року проводиться засідання педагогічної спільноти на тему «Адаптація здобувачів освіти перших класів до навчання в ліцеї», семінар-практикум «Готовність дитини до навчання в ліцеї», педагогічна рада на тему «Наступність у роботі двох перших ланок освіти», семінар-тренінг «Створення відповідного та безперешкодного середовища для дітей з ООП», круглий стіл «Кожна дитина особлива – усі діти рівні». Між вихователями проводиться анкетування з питань всебічного розвитку особистості дитини, а практичним психологом – тренінг «Вчимося розуміти дітей».



Педагоги нашого закладу систематично підвищують свій рівень самоосвіти. Так, вихователі дошкільного підрозділу КЗ «Слатинський ліцей» Важинська Ю.Г., Онопрієнко Ю.М. і вихователь-методист Лабунська С.В. у 2021 році нагороджені дипломами I ступеня в Міжнародному конкурсі творчих робіт і навчально-методичних розробок вихователів «Виховати людину». Організатором конкурсу є Міжнародний інноваційний центр «Perspektiva plus», м. Тепліце, Чехія.

Постійною діє спільна робота дошкільного підрозділу та початкової ланки освіти з батьками, що передбачає проведення низки заходів: спільні батьківські збори (зараз в онлайн форматі), засідання батьківської ради ліцею, тематичні та індивідуальні консультації для батьків із проблемних питань. Проводяться анкетування батьків майбутніх першокласників на тему «Готовність дитини до шкільного навчання на думку батьків», батьківські дні (до запровадження карантинних обмежень), спільні виховні заходи за участю вчителів, психолога. На початку весни кожного року проводиться «День



відкритих дверей» для батьків дітей старшого дошкільного віку. Постійно оновлюється та поповнюється інформація на інтернет-сайті ліцею.

Відповідно до Базового компонента дошкільної освіти та програми «Дитина» вихователі проводять моніторингові дослідження знань, умінь та навичок дітей у групах старшого дошкільного віку. У жовтні командою фахівців буде проведена спільна робота, спрямована на виявлення та врахування індивідуальних можливостей учасників освітнього процесу 1 класу під час адаптації в НУШ.

Виходячи з результатів моніторингу, можна простежити позитивну динаміку практичної реалізації завдань і впроваджуваних форм здійснення наступності між дошкільною та початковою ланками освіти в закладі. Чітко визначається позитивна динаміка та високі показники вмінь і навичок вихованців обох ланок освіти Слатинського ліцею.

Підсумком спільної роботи дошкільного підрозділу та початкової ланки можна вважати участь ліцею в науково-практичному семінарі в межах «Школи молодого вихователя-методиста закладу дошкільної освіти» на базі Харківської академії неперервної освіти (у листопаді 2021), який відбувся у форматі вебінару з теми «Забезпечення наступності між дошкільною та початковою ланками освіти в умовах реформування освітньої галузі». Вихователь старшої групи «Веселі чоловічки» Важинська Ю.Г. презентувала досвід роботи на тему «Забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою шляхом створення сучасного освітнього простору в умовах реалізації Нової української школи». Під час виступу Юлія Геннадіївна поділилася напрацюваннями колективу закладу щодо проблем наступності та перспективності дошкільної та початкової освіти відповідно до державних стандартів, продемонструвала практичні підходи реалізації їх упровадження.



У листопаді 2021 року наші фахівці провели онлайн-семінар для вихователів, вихователів-методистів Дергачівської ОТГ (керівник ТМО Лабунська Світлана Василівна, заступник директора з навчально-виховної роботи).

Актуальним завданням освітньої роботи нашого колективу є також забезпечення умов якісного інклюзивного виховання та



розвитку дітей з особливими освітніми потребами як у дошкільному підрозділі, та і в початковій школі.

Ліцей є опорним закладом із питань організації інклюзивного навчання, бере участь у Менторській програмі із запровадження інклюзивної освіти проекту Німецького товариства міжнародного співробітництва «Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH», учасники тренінгу засновника громадської організації Sudost Europa Kultur Босільки Шедліх (Німеччина). Здійснюється плідна співпраця із закладами освіти Естонії. Ліцей увійшов до числа найкращих закладів освіти й був занесений до районної Дошки Пошани.

Для всіх дітей з особливими освітніми потребами, незалежно від визначеного рівня підтримки, командою психолого-педагогічного супроводу розробляється індивідуальна програма розвитку.

Для всебічного розвитку дітей з ООП в закладі працює творча група педагогів, які підготували проєкт «Арттерапія душі». Арттерапія подобається дітям тому, що заняття не примусові, а цікаве дозволяє. Дитина не думає про адаптацію, кінцевий результат, вона отримує задоволення від самого процесу. Ось чому він є терапевтичним. Використання таких технологій дозволяє розвивати в дітей комунікативні навички, здатність співпрацювати з однолітками.

Цікаві арттерапевтичні заняття допомагають дитині виразити свої думки, емоції, почуття, настрої у процесі творчості.

Спостереження за вихованцями з особливими освітніми потребами вказує на динаміку розвитку ігрової діяльності, певні позитивні зміни в сенсорно-пізнавальному та мовленнєвому розвитку. Діти досягли достатнього рівня фізичної та розумової зрілості.





Протягом останніх років методична робота педагогічного колективу здійснювалась у рамках методичної теми й була спрямована на вирішення проблем підготовки педагога-професіонала, який володіє інноваційними педагогічними технологіями, проектним мисленням. Вона є суб'єктом особистісного та професійного зростання. Учителька початкових класів Лупівовк Л. О. стала переможцем зонального туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2020» та лауреатом регіонального туру. Вихователь-методист Лабунська С.В. стала переможцем першого (районного) туру обласного конкурсу «Кращий вихователь Харківщини» у 2020 році в номінації «Вихователь-методист». Вихователь Важинська Ю.Г. посіла I місце в I турі (міського) конкурсу «Кращий вихователь Харківщини» у 2021 році в номінації «Вихователь – новатор» і була визнана лауреатом обласного туру. Вихователь Онопрієнко Ю.М. брала участь у I турі (міського) конкурсу «Кращий вихователь Харківщини» в номінації «Вихователь різновікової групи» й посіла II місце.

Заклад став переможцем Десятої Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти України»: отримав диплом і срібну медаль у номінації «Сучасний вектор розвитку інклюзивної освіти в Україні» (м. Київ). У 2020 році досвід роботи ліцею опубліковано у виданнях Національної академії педагогічних наук України «Сучасний педагогічний досвід освітян України», м. Київ, Альфа Віта Груп і «Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології», м. Суми.

У Всеукраїнському проєкті «Успішний керівник у новому освітньому просторі України» отримали диплом переможця, ліцей занесено до книги Національної академії педагогічних наук України як кращий заклад (2020 рік, м. Київ).





Заклад освіти працює над довгостроковими проектами освіти, узяв участь у Міжнародному освітньому форумі New Edu в напрямі «Освіта і цифровий світ – виклики та перспективи». У ліцеї втілюються довгострокові проекти: «Дитячий садок – новий освітній простір», «Інклюзивна освіта – перспектива майбутнього», «Єдиний інформаційний простір», «Родина, родина – від батька до сина», «Арттерапія душі», «Ліцей – культурно-освітній осередок громади», «Профільна середня освіта», «Обдарована дитина», «Інновації в Новій українській школі», «Використання технологій дистанційного навчання під час організації освітнього процесу в закладі освіти» .

Отже, можемо зробити висновок, що наступність забезпечує органічне, природне продовження розвитку, навчання та виховання. А пошук нових підходів до цього питання сприяє успішному розв'язанню завдань безперервної освіти. Найкраще підтвердження ефективної роботи ліцею – здорові, щасливі, всебічно розвинені діти та творчі, активні педагоги.



Наталія СКРИПКА, директор ліцею



**Комунальний заклад «Кам'яноярський ліцей»
Чугуївської міської ради Харківської області**

Адреса: 63512, вул. Миру, 1-А,
с. Кам'яна Яруга, Чугуївський район,
Харківська область

E-mail: jaruganvk@gmail.com

Сайт: <https://sites.google.com/view/jarugaosvita/головна-сторінка>

Телефон: +38(068)342-46-60

**Тема досвіду «Підготовка вихованців до школи в умовах
дистанційного навчання»**

Комунальний заклад «Кам'яноярський ліцей» розпочав освітню діяльність у далекому 1929 році. У 1973 році школа отримує нове приміщення, а з 2010 року в закладі починає свою роботу дошкільний підрозділ. Наразі у ліцеї навчається 158 учнів і 26 вихованців.



Дошкільний та шкільний підрозділи ліцею працюють над єдиною педагогічною темою «Виховання успішної соціально-адаптованої особистості, громадянина України в умовах упровадження нових Державних стандартів». Це дозволяє реалізувати принцип неперервності освіти.

У ліцеї реалізація принципу неперервності освіти починається із забезпечення наступності між першими її сходинками – дошкільною та початковою ланками. Так, забезпечення перспективності й наступності взаємодії між дошкільною та початковою освітою створює умови для



всебічного гармонійного розвитку ініціативної, компетентної та самодостатньої особистості на перших суміжних ланках системи безперервної освіти.

Для досягнення мети педагогічний колектив ліцею працює над виконанням таких завдань:

1. Створення єдиного освітнього простору, сприятливих умов для розвитку дитини, забезпечення єдності вимог, умов, підходів, ліній для надання оптимальної педагогічної допомоги в становленні життєвого досвіду дитини відповідно до нових вимог реформованої освіти.

2. Узгодження єдиної мети й завдання дошкільної та початкової освіти.

3. Забезпечення психолого-педагогічних умов для збереження та зміцнення здоров'я, безперервності психофізичного розвитку дошкільників і молодших школярів, уникнення стресів у переході від ігрової до навчальної діяльності.

4. Забезпечення наступності навчальних планів і програм дошкільної та початкової освіти.

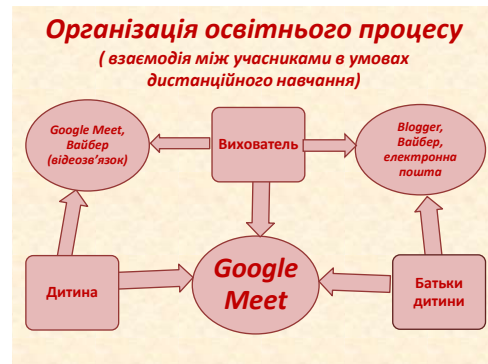
5. Єдина стратегія роботи з батьками.



На сьогодні реалізація завдань із підготовки вихованців до школи дуже ускладнена воєнним станом, уведеним в Україні. Адміністрація, вихователі докладають чимало зусиль щодо якісної підготовки дошкільнят. Вихователі, проводячи дистанційні заняття, використовують потенціал і можливості Інтернет-платформ: Blogger, Learningapps, Classroom, Wordwall, Google-Meet. Педагоги створюють власні медіапродукти: відеоролики, фотоколажі, віртуальні подорожі, презентації, дидактичні ігри, позитивні афірмації.

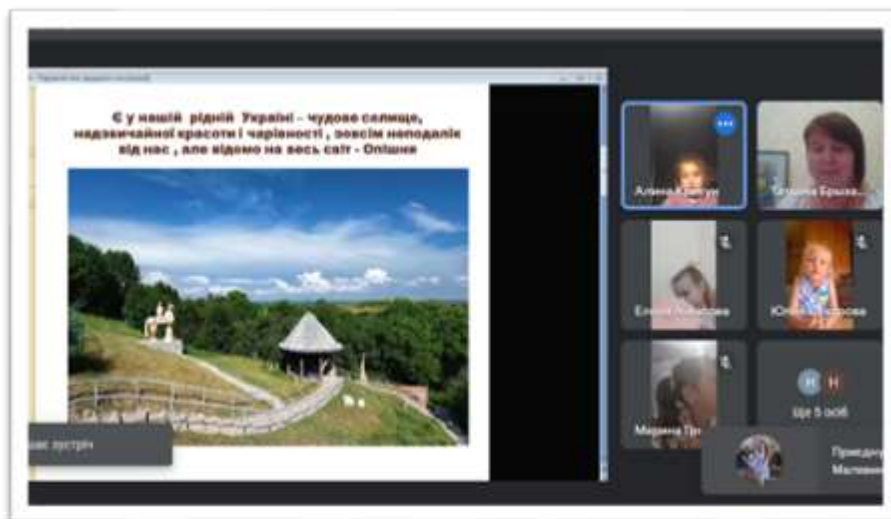


Наразі заняття в дошкільному підрозділі проходять у синхронному й асинхронному режимі. У синхронному режимі проводиться 1-2 заняття на день, тривалість яких не перевищує 10 хвилин, з обов'язковою перервою між ними не менше години. Решту завдань вихователі розміщують у блогах. На онлайн-заняттях діти спільно з вихователем опановують матеріал, виконують завдання.



Звісно, дистанційні заняття не можуть замінити живого спілкування з дітьми та їх батьками, але вихователі у своїй діяльності дотримуються принципів всебічного розвитку дошкільнят у підготовці до школи:

1. Фізичний розвиток: комплексна турбота про стан здоров'я та фізичну форму (спорт, харчування, загартовування).



2. Інтелектуальний розвиток: дії, спрямовані на розвиток розумових здібностей, творчого й логічного мислення, уяви, уміння усвідомлювати свої дії та їх наслідки.

3. Соціальний розвиток: вироблення навичок, необхідних для адаптації в соціумі (уміння висловлювати думки, спілкуватися, розвивати комунікативні навички).

4. Емоційний розвиток: здатність розуміти та приймати почуття оточення, висловлювати або стримувати свої почуття, вгамовувати негативні емоції, уміти управляти ними.

5. Творчий розвиток: реалізація творчих навичок, розкриття власних талантів.



6. Духовний розвиток: розуміння ідеалів, цінностей, моральних принципів, їх дотримання.

Дошкільний підрозділ уже 11 років випускає дошкільнят, які продовжують навчання в нашому ліцеї. Принцип наступності та всебічного розвитку позитивно впливає на результати, яких досягають учні ліцею.

Наприклад, у 2021/2022 навчальному році ліцеїсти мали такі досягнення:

- 4 переможці Всеукраїнської експедиції учнівської молоді «Моя Батьківщина – Україна»;
- Горюн Дар'я, учениця 10 класу, – I місце в I (районному) етапі та II місце в II (обласному) етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН (науковий керівник – Андрєєв С. С.);
- Костіна Дар'я, учениця 9 класу, посіла III місце в II (обласному) етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН (науковий керівник – Мельник Є. О.);
- Костіна Дар'я, учениця 9 класу, – II місце в обласному етапі Всеукраїнської олімпіади з правознавства (учитель Андрєєва В. Г.).



Учні ліцею стають щорічними переможцями спортивних і творчих змагань. А педагоги беруть активну участь у професійних конкурсах: щорічно стають переможцями обласного Фестивалю «добрих практик» освітян Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують». Серед них і роботи педагогів початкової ланки:



- Панкратова Л.П., «Організація дистанційного навчання в початковій школі» (диплом III ступеня);
- Проскурніна Ю.В., «Реалізація принципів та ідей НУШ в умовах дистанційного навчання молодших школярів (диплом I ступеня);
- Панкратова Л.П., «Морально-етичне виховання особистості через збагачення духовного світу дитини під час змішаного та дистанційного навчання».

У вересні 2022 року в рамках обласного семінару, присвяченого Всеукраїнському Дню дошкілля, заклад представив свій досвід роботи за темою «Формування соціально-громадянської компетентності дошкільників у дистанційному форматі».

Педагоги дошкільного підрозділу та шкільної ланки провадять освітню діяльність спільно й системно, що сприяє її результативності. Наш висновок: об'єднавши зусилля всього педагогічного колективу й отримавши підтримку батьків, можна забезпечити успішний перехід дитини з попереднього рівня освіти на наступний.



Валентина АНДРЕЄВА, директор ліцею



***Дергачівський заклад дошкільної освіти № 2 «Лелеченька»
комбінованого типу Дергачівської міської ради Харківської області***

Адреса: вул. Садова, будинок № 8-К,
м. Дергачі, Харківський район,
Харківська область, 62302
Телефон +38(057)63-28-154
E-mail: lelechenko_sad@ukr.net
Сайт: <http://dergachi-dnz2.kh.sch.in.ua>



*Всебічний розвиток
особистості – це
створення індивідуального
людського багатства, яке
поєднує в собі високі
ідейні переконання, моральні
якості,
естетичні цінності,
культуру
матеріальних і духовних
потреб»*

В.О. Сухомлинський

***Тема досвіду «Забезпечення всебічного гармонійного розвитку
особистості дитини засобами пошуково-дослідницької діяльності
на принципах наступності й перспективності між дошкільною
та початковою освітою»***

Дергачівський ЗДО № 2 «Лелеченька» комбінованого типу Дергачівської міської ради Харківської області функціонує з 18 лютого 1965 року. У дитячому садку сім груп, із них дві логопедичні групи, одна різновікова цілодобова, три дошкільні групи, одна група раннього віку. Учасники освітнього процесу: діти, педагогічний колектив, працівники закладу, батьки.

У нашому закладі створені комфортні умови для виховання та навчання дошкільнят. Усі групи обладнані сучасними меблями, обладнанням для





спортивних занять у спортивній залі, необхідним набором музичного обладнання для естетичного та музичного розвитку малят. Кожна група має свій методичний кабінет, який постійно поповнюється науково-методичною літературою, ілюстративним матеріалом, дидактичними друківаними та власноруч виготовленими іграми. У групах достатня кількість іграшок.

Вихователі за власним вибором упроваджують у роботу з дітьми ефективні педагогічні технології М. Зайцева, постійно працюють над розвитком творчої компетентності та творчих здібностей дітей шляхом гурткової роботи:

- моделювання за схемами;
- вивчення англійської мови з 4 років;
- упровадження в педагогічний процес елементів авторської програми фізичного виховання дітей М. Єфименка;
- гра в дитячому оркестрі, театралізована діяльність дітей у ляльковому театрі;
- упровадження освітньої системи роботи з формування емоційного інтелекту як передумови розвитку успішної особистості;
- школа спортивної гри, пластичний балет.



У садочку працює команда досвідчених, працелюбних педагогів, які прагнуть професійного розвитку, удосконалення професійної майстерності. За плідну та творчу роботу педагогічний колектив нагороджувався неодноразово почесними грамотами Дергачівської районної державної адміністрації та Дергачівської міської ради.

Почесною грамотою Дергачівської міської ради нагороджено музичного керівника Дергачівського ЗДО № 2 «Лелеченька»



Унковську Лілію Миколаївну за сумлінну і бездоганну працю, досягнуті успіхи у справі навчання й виховання підростаючого покоління, високий рівень професійної майстерності, особистий внесок у розвиток освіти Дергачівщини.

Сертифікат учасника Міжнародного заняття доброти (організатор: Благодійна організації «Благодійний фонд "Щаслива Лапа"») отримала вихователь Бабай Аліна Олександрівна.

Диплом III ступеня XXII обласної виставки-презентації педагогічних ідей та технологій за «Робочий зошит для дітей старшого дошкільного віку» отримала

О. А. Мокрицька, вихователь-методист ЗДО.

На базі Дергачівського ЗДО № 2 «Лелеченька» у форматі zoom-конференції відбулося методичне об'єднання для музичних керівників на тему «Використання театралізованої діяльності на святах і розвагах у закладах дошкільної освіти». Провела захід музичний керівник Ольга В'язовська. Вона поділилася своїм досвідом із теми: показала види театрів, які використовує у своїй роботі, довела, що за допомогою театралізованої діяльності вирішується безліч актуальних питань сучасної педагогіки та психології у формуванні творчої особистості:

- формується естетичний смак, свобода дій і поведінки;
- розвиваються комунікативні якості особистості, ініціативність мови, пам'ять, уява, мовлення, мислення, воля, фантазія;
- дитина вчиться розв'язувати конфліктні ситуації через гру в театр.

21 січня цього року за участю закладів дошкільної освіти відбувся Всеукраїнський захід «Пісня єднання», присвячений Дню Соборності. Педагоги та вихованці нашого садочка теж долучилися до свята й заспівали чудові українські пісні.

Особливу увагу зосереджуємо на дотриманні наступності між дошкільною та початковою освітою, адже це необхідно для створення єдиного освітнього процесу, що допомагає досягти цілісного розвитку особистості. Під час навчання в дітей формуються базові компетентності – уміння, знання та навички, які





необхідні для подальшого навчання та життя загалом. Володіння українською та іншими мовами, математичні навички, знання в галузі природничих наук, техніки або культури – цього дитина навчається в молодшій школі завдяки тим компетентностям, що сформувались у неї в дитячому садочку.

У дошкільному віці в дітей починають розвиватися допитливість, ініціативність, відповідальність, креативність, навички комунікації. Початкова освіта базується саме на цих навичках і поглиблює їх.

Своєю місією ми вважаємо розвиток самодостатньої особистості, здатної до творчого й позитивного мислення, комунікацій. Працюємо не лише з дітьми, а й із батьками: проводимо бесіди, консультації, даємо рекомендації.

Просвітницька діяльність для батьківської громади проводимо через офіційний сайт закладу дошкільної освіти: <http://dergachi-dnz2.kh.sch.in.ua>; сторінку в мережі Facebook: <https://www.facebook.com/lelechenkazdo>.



Лариса ОНОПРІЄНКО, директор ЗДО



***Зачепилівський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок)
«Ромашка» Зачепилівської селищної ради Зачепилівського району
Харківської області***

*Адреса: 64401, вул. Центральна, буд. 61,
смт Зачепилівка, Красноградський
район, Харківська область.*

Телефон: +38(05761)51142.

e-mail: romashka-zachepilovka@ukr.net

Сайт <http://zachromaschka.ucoz.net>



***Тема досвіду «Організація освітнього процесу на принципах
наступності й перспективності між дошкільною та початковою
освітою в контексті Нової української школи»***

Наш заклад освіти працює за методичною темою «Формування у дошкільників мотивації до дій та моделей поведінки, орієнтованих на сталий стиль життя». Напрями роботи: пізнавальний, мовленнєвий та художньо-естетичний.

Пріоритетними завданнями закладу визначено: узагальнення роботи щодо формування в дошкільників початкових уявлень про дії та поведінку, орієнтованих на сталий розвиток, в екологічній, економічній та соціальній сферах повсякденного життя; систематизація роботи щодо впровадження методів і прийомів ТРВЗ під час формування мовленнєво-комунікативних здібностей дітей дошкільного віку; активізація роботи з розвитку основ патріотичної свідомості дошкільників із високими морально-духовними якостями, навичок культури спілкування та звичаїв, як важливого чинника національно-патріотичного виховання.

На сучасному етапі розвитку суспільства, зокрема освітньої сфери, безперервність освіти є одним із пріоритетних напрямів її модернізації. Проблема співпраці між початковою та дошкільною ланками освіти залишається актуальною й належить до числа найважливіших і сьогодні.

Актуальність співпраці ЗДО та ЗЗСО визначено новою редакцією Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту), у якому обумовлено соціальну необхідність зміни орієнтації при



організації освітнього процесу та його узгодження з новим Державним стандартом початкової освіти.

Наступність і перспективність розвитку дітей у Зачепилівському дошкільному навчальному закладі (ясла-садок) «Ромашка» та Комунальному закладі «Зачепилівський ліцей» Зачепилівської селищної ради Красноградського району Харківської області забезпечується в:

- узгодженості та цільовій єдності в розвитку дитини на етапі дошкільної та початкової освіти;
- визначенню спільних для дошкільної та початкової освіти принципів, підходів, намірів і адекватних віковим закономірностям дитини провідним видам діяльності, які спрямовують розвиток дитини;
- використанню форм і методів педагогічної роботи, які відповідають віку дітей;
- послідовному збагаченню результатів освіти, які висвітлено у формуванні компетентностей дитини дошкільного та молодшого шкільного віку.

З метою забезпечення наступності та систематизації роботи в навчанні дошкільників і молодших школярів між Зачепилівським ДНЗ (ясла-садок) «Ромашка» та КЗ «Зачепилівський ліцей» на початку навчального року складається план спільних заходів і встановлюється тісний двосторонній зв'язок, що здійснюється за трьома напрямками:

- співпраця педагогічних колективів;
- взаємодія дитячих колективів;
- спільна робота ЗДО і ЗЗСО з батьками.





Співпраця педагогічних колективів здійснюється в різних формах роботи: семінарах-практикумах (онлайн семінарах), засіданнях круглих столів, тренінгах, консультаціях, відвідуваннях занять учителями та уроків вихователями.

Взаємодія дитячих колективів ЗДО та ЗЗСО відбувається під час екскурсій до школи з метою ознайомлення з приміщенням школи, класом, спортивною залом, бібліотекою, в організації спільних виставок дитячої творчості.

Спілкування дошкільників з учнями позитивно впливає на соціалізацію дітей. Між ними виникають товариські стосунки, що сприяють формуванню в дошкільників дисциплінованості, почуття обов'язку та інших якостей, потрібних майбутнім учням.

Спільна робота педагогів освітніх закладів із батьками ініціюється різними формами участі батьків в освітньому процесі: батьківських зборах, тематичних виставках, консультаціях, анкетуваннях батьків майбутніх першокласників, лекціях, спільних виховних заходах, семінарах, днях відкритих дверей.

Педагогічний колектив закладу спрямовує свої зусилля на всебічний розвиток кожної дитини, становлення її особистості, формування образу власного «Я», що ґрунтується на набутих ціннісних орієнтаціях.

З упровадженням програми «Впевнений старт» ми переглянули підходи щодо підготовки дітей до школи, зрозуміли, що в роботі з дошкільниками немає місця «шкільній» моделі навчання, головне – не перевантажувати дітей інформацією. Пріоритетом стало не навчання, а розвиток і виховання.



Але успішна підготовка дитини до навчання в школі неможлива, якщо в неї не сформовано шкільну зрілість. Щоб вчасно відкоригувати освітній процес, аби забезпечити безпроблемну адаптацію дітей до умов школи та їх успішність у першому класі, ми систематично вивчаємо рівень шкільної зрілості старших дошкільників і відстежуємо успішність навчання в першому класі випускників нашого освітнього закладу.



Сучасні умови сьогодення вимагають упровадження новітніх підходів до організації наступності між освітніми ланками.



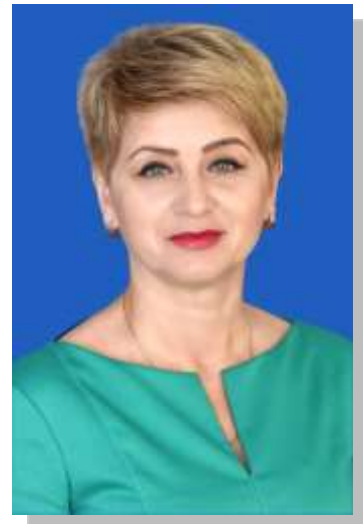
Майже другий рік поспіль співпраця між освітянами з цього питання проводиться за допомогою дистанційного навчання.

Педагогічні працівники нашого закладу беруть активну участь у виставках, конкурсах, проєктах різних рівнів: міжнародних, регіональних, всеукраїнських. «Вчимося жити

разом» – міжнародний, засновники проєкту: МОН України, представництво дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), ГО «Дитячий фонд «Здоров'я через освіту», Європейський Союз «Діти миру» – 2016/2017 н.р.; «Садочок – простір дружній до дитини» – всеукраїнський, засновники проєкту: Всеукраїнський фонд «Крок за кроком», Національний університет «Києво-Могилянська академія», ООН (ЮНІСЕФ) в Україні) – 2017 рік; Фестиваль-огляд кращого досвіду роботи з організації просвіти батьків вихованців ДНЗ (НВК) «Джерело батьківських знань» (всеукраїнський) – 2017 рік; Інтернет-збори батьків майбутніх першокласників (регіональні) – 2016 – 2021 роки; «Кращий вихователь Харківщини» (обласний етап) 2017-2021 роки.

Як результат – наші вихованці є успішними учнями в школі, про їх досягнення знають у районі.

Адміністрація закладу дошкільної освіти разом із педагогічним колективом і громадою спрямовують свої дії на формування в дітей життєвих компетентностей, на успішну самореалізацію їх у сучасному суспільстві.



Інна ПОРЦІАН, завідувач ЗДО



**Комунальний заклад «Зміївський ліцей № 2
імені льотчика-космонавта Ігоря Петровича Волка»
Зміївської міської ради Чугуївського району Харківської області**

Адреса: 63401, вул. Харківська, буд. 1В,
м. Зміїв, Харківська область
E-mail: school2_zm@i.ua
Сайт: <http://zmiiv-school2.kh.sch.in.ua/>
Тел./факс +38(05747) 3–19-64

**Тема досвіду «Цифрове освітнє середовище
як необхідна умова модернізації сучасної освіти»**

Останні три роки – роки викликів для всіх учасників освітнього процесу. Пандемія коронавірусу, повномасштабна війна внесли значні корективи в життя українців. Діти не можуть фізично відвідувати дитячі садки, ліцеї. Вихователі й учителі були змушені шукати нові форми навчання відповідно до цих умов. Окрім збереження життя та здоров'я учнів, адміністрація освітніх закладів і педагоги, як і завжди, дбають про якість освіти. Мало просто навчати – навчання, як і виховання, мають бути результативними.

Одним із перспективних напрямів модернізації освіти наразі є розробка цифрового освітнього середовища, що надасть змогу кожному учневі мати доступ до навчання в будь-який час і будувати власну траєкторію навчання.

У 2019 році наш ліцей отримав домен від корпорації Google і впровадив єдину цифрову платформу Google Workspace.

У 2021 році на базі освітнього закладу було проведено event-вебінар «Дистанційна освіта: організація, форми, контроль» для закладів освіти Зміївської та Слобожанської територіальних громад.

Сьогодні ми, педагогічні працівники Комунального закладу «Зміївський ліцей № 2 імені льотчика-космонавта Ігоря Петровича Волка», – найдосвідченіші користувачі цифрової платформи: консультиємо директорів, їхніх заступників і вчителів, є спікерами на засіданнях професійних спільнот із питань організації та





впровадження дистанційної форми навчання в освітній процес Чугуївського району Харківської області.



Щорічно наш ліцей проводив зустріч із майбутніми першокласниками з метою ознайомлення з новим освітнім закладом і полегшення адаптаційного процесу. У зв'язку з пандемією коронавірусу адміністрація ліцею разом із колективом творчих учителів створили інформаційно-інтерактивний плакат для вихованців дитячого садка та їхніх батьків, щоб вони змогли познайомитися з першими вчителями, з педагогами, які будуть навчати в початковій школі, з логопедом-реабілітологом і практичним психологом. За допомогою сканера QR-кодів майбутні учні разом зі своїми батьками могли переглянути гурткову роботу в нашому закладі, ознайомитися з правами дитини, дізнатися, що бажано купити в школу, а також прочитати зразок заяви про зарахування до 1-го класу.

З початком повномасштабної війни з'явилася ще одна складна проблема – підготовчі заняття для майбутніх першокласників. Було прийнято рішення занести в цифрову базу майбутніх учнів і розпочати з ними заплановані, традиційні заняття. Завдяки налагодженій роботі з використанням дистанційних технологій учителі початкових класів провели двотижневі заняття у дві зміни. Працювали всі діти, навіть ті, які знаходилися за межами громади, області та країни.

Директор і його заступники мають у нашому ліцеї доступ до Google-класів усіх предметів, тому





можуть у будь-який момент завітати на урок до вчителя, подивитися на його роботу, проаналізувати фото виконаних завдань учнів, надати необхідні рекомендації. Перевірка результатів навчальної діяльності першокласників за перший місяць навчання показала, що вони вже вміють писати літери, рахувати склад числа, створювати поробки. Це підтверджує результативність налагодженої системи роботи вчителя, учнів і батьків.

Ураховуючи, що в ліцеї навчається 15 дітей з особливими освітніми потребами (6 інклюзивних класів, 9 – педагогічний патронаж), довелося переглянути методи й форми роботи з такими учнями. Окрім індивідуального навчального плану, учитель-асистент, психолог, соціальний педагог підбирають реальні й ефективні методи навчання з використанням дистанційних технологій для кожної дитини з особливими освітніми потребами. Вони присутні на онлайн-уроках разом із дитиною, проводять індивідуальні консультації; для деяких учнів записують заняття на відео (наприклад, «Ритміка»), навіть зустрічаються з дітьми в них удома для закріплення знань (за згодою батьків).

В умовах дистанційної освіти активно проводиться й виховна робота. Заступник директора, соціальний педагог і шкільний психолог підключені до віртуальних класних кімнат, тому мають змогу бути присутніми на годинах спілкування, додавати необхідну інформацію для ознайомлення та виконання.

Завдяки єдиній цифровій платформі освіта в нашому ліцеї має свою чітку, злагоджену систему. Учні без запити доступу заходять на онлайн-уроки, прикріплюють фото виконаних робіт до створених завдань, пишуть приватні коментарі вчителю. Педагог легко може перевірити класну й домашню роботи учнів, виставити оцінку та надіслати її.

Окрім цього, з вересня 2022 року в ліцеї ще впроваджено онлайн-платформу «Нові знання». Це дає змогу вчителям своєчасно записувати уроки й виставляти оцінки, не виходячи з дому. Батьки наших учнів у будь-який момент мають можливість подивитися на успіхи своєї дитини, що тепер автоматично





фіксуються в електронному щоденнику (через синхронізацію з електронним журналом).

У жовтні 2022 року наш ліцей отримав статус «Заклад освіти – учасник програми Google for Education» від Google for Education Participating School, оскільки 95% педагогічних працівників пройшли курси від Google.

Завдяки цьому навчанню вчителі підвищили свій рівень цифрової компетентності: уміють планувати свою діяльність навіть у телефоні, записувати якісні відео під час проведення онлайн-уроку, професійно використовують віртуальну дошку під час пояснення нового матеріалу, перевірки практичних вправ і рефлексії навчальної діяльності, а також уміють створювати вебсайти з власними педагогічними доробками.

Отже, одним із головних завдань модернізації системи освіти є створення умов для якісного навчання. Адміністрація ліцею, педагогічні працівники систематично підвищують свою цифрову компетентність, орієнтуючись на потреби сучасного учня.



Євген ДВИГУН, директор ліцею



**Комунальний заклад
«Первомайський ліцей № 7 Первомайської міської ради
Харківської області»**

Адреса: 64102, буд. Б/№, 4 м-н,
м. Первомайський, Харківська область
E-mail: tgw7@ukr.net
Сайт: <https://lyceumseven.wixsite.com/my-site/contact>
Телефон: +38(05748) 3-23-45



Тема досвіду «Дистанційний формат взаємодії суб'єктів освітньої діяльності через упровадження мультимодальних інноваційних технологій»

У надзвичайно складних умовах сьогодення зростає роль і місце дистанційної форми навчання та використання сучасних інноваційних технологій. Для розв'язання певних викликів у сфері освіти, обумовлених спочатку карантинном, а тепер воєнним станом, для організації безпечного та якісного освітнього процесу в Первомайському ліцеї № 7 дистанційне навчання стало однією з нових реальностей сучасної освіти.

Педагогічна проблема сьогодення – відсутність можливості традиційного навчання. Такі обмеження є тимчасовими, але освітній процес не може зупинитися навіть на деякий час. Саме тому перед педагогічними працівниками нашого закладу та ЗДО № 16 «Усмішка» стоїть завдання розкрити й допомогти розвинути потенціал кожної дитини, ураховуючи її вікові та індивідуальні особливості, навіть під час дистанційного навчання. Адже питання реалізації принципів перспективності й наступності в закладах дошкільної та початкової освіти полягає в забезпеченні єдності, взаємозалежності та узгодженості мети, змісту, форм і методів організації освітнього процесу.

В умовах змішаного та дистанційного навчання вихователі старших груп ЗДО № 16 «Усмішка» та спільнота професійного зростання вчителів початкових класів Первомайського ліцею № 7 знаходяться в постійному пошуку сучасних, дієвих інтерактивних засобів навчання на основі педагогіки партнерства. На сьогодні ми



віддаємо перевагу мультимодальним освітнім технологіям, які враховують особливості кожного учня та вихованця, створюють ефективну систему формування предметних компетентностей учнів відповідно до Державного стандарту початкової освіти та компетентностей вихованців відповідно до Базового компонента дошкільної освіти.

Адміністрація закладу створює природовідповідні освітні умови для педагогічного партнерства, інтелектуального розвитку кожної особистості педагога щодо вдосконалення їх професійної майстерності. Педагогічні працівники постійно працюють над підвищенням власного професійного рівня. Учителі систематично опановують нові інноваційні технології з метою подальшого впровадження їх у власну професійну діяльність через різноманітні освітні онлайн-платформи: «Digitalacademy», «PROMETHEUS», «EdEra», «Країна мрій», «ВСЕОСВІТА», «На Урок», «AtomsHub», «Епсілон», «Інтерактивна школа творчого вчителя», «Рух освіта», «Вчи.юа», «Coursera», «iLearn», «ВШО», «Цікава наука», «MozaBook». Практичним утіленням результатів самоосвітньої діяльності вчителів початкових класів є активна участь в онлайн-вебінарах і марафонах, обласних просвітницьких конференціях, майстер-класах, різноманітних формах методичної роботи в ліцеї та територіальних методичних об'єднаннях міста, нарадах при директорові, педагогічних радах, тренінгах і тимчасово-творчих колективах.

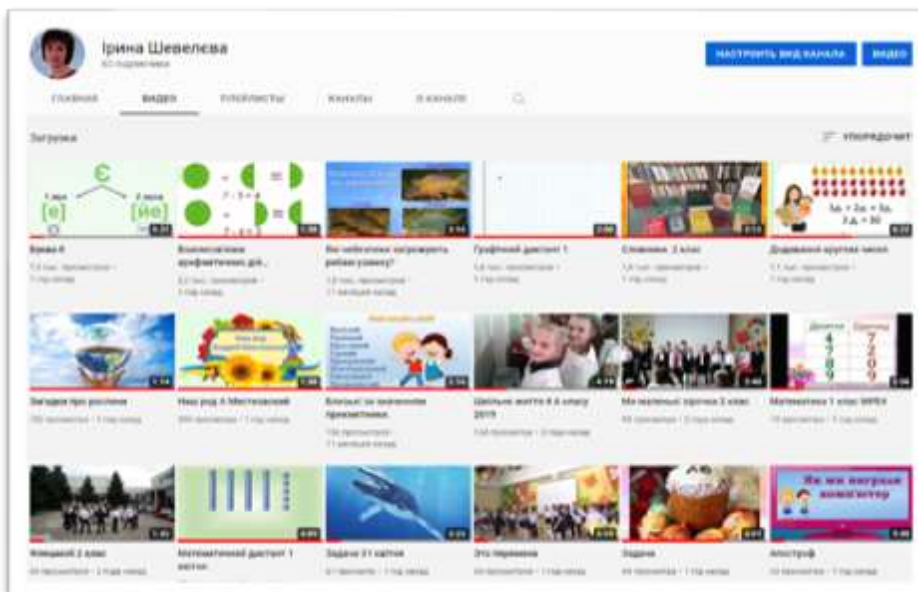


Отже, реалії та виклики сьогодення спрямували педагогічний колектив ліцею у 2020/2021 навчальному році розпочати працювати



над науково-методичною темою «Від інноваційного змісту освіти через удосконалення професійної компетентності вчителя до формування конкурентоспроможної особистості ліцеїста», у межах якої спільнота професійного зростання вчителів початкових класів окреслила перспективний вектор діяльності: «Упровадження інноваційного змісту освіти на основі педагогіки партнерства з метою формування ключових і предметних компетентностей здобувачів освіти НУШ».

Учителі початкових класів змінили методи, прийоми та форми роботи з учнями. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять організовано через електронний журнал/електронний щоденник e-schools, також були визначені додаткові засоби комунікації Google Classroom. Корекційно-розвивальні заняття для дітей з ООП, консультації учасників освітнього процесу, які проводяться дистанційно та під час яких відбувається передача відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимах, здійснюється за допомогою відеозв'язку Google Meet та з використанням віртуальної дошки (Jambord/Padlet). Для пояснення навчального матеріалу створюються відеоуроки за допомогою програм Microsoft PowerPoint, Pinnacle Studio та розміщуються на власних YouTube-каналах учителів. Для забезпечення розуміння та запам'ятовування навчального матеріалу педагогами створюються динамічні посібники, онлайн-навчальні ігри та вікторини, інтерактивні робочі аркуші та плакати за допомогою сервісів Wizer, Learningapps, Classtools, Wordwall, Kahoot, Quiz. Контроль за якістю отриманих знань здійснюється за допомогою авторських онлайн-тестів з автоматичним зворотним зв'язком на платформах «Всеосвіта», «На Урок», Wizer та сервісі Google Forms, Mentimeter.





Власні педагогічні надбання члени спільноти професійного зростання вчителів початкових класів Первомайського ліцею № 7 поширюють під час заходів міських територіальних методичних об'єднань, обласних засідань творчих груп, на семінарах:

- майстер-клас з елементами тренінгу «Упровадження інноваційних форм і методів у процесі формування читацької компетентності здобувачів освіти» (2020 р.);
- майстер-клас «Формування ключової компетентності в дітей молодшого шкільного віку «Уміння вчитися» на основі новітніх технологій з використанням ІКТ» (2019 р.);
- майстер-клас «Секрети щасливого вчителювання на дистанційні (створення відеоуроків засобами програми Microsoft Power Point)» (2021 р.).

З 2018 року Первомайський ліцей № 7 став учасником



експерименту всеукраїнського рівня за темою «Електронний підручник для загальної середньої освіти». Учителі початкових класів ліцею були учасниками тренінгу в м. Київ (2018 р.) на тему «Використання електронних підручників в освітньому процесі». Під час підсумкової конференції педагогічних працівників міста в межах локації НУШ наші вчителі початкових класів стали експертками щодо використання електронних підручників в освітньому процесі. Для розроблення та супроводження дистанційних курсів у межах експерименту заклад отримав 27 планшетних ПК та персональний комп'ютер учителя з доступом до експериментальних зразків е-підручників, використання яких відбувається на різних етапах освітнього процесу. Наявна тенденція ставлення до е-підручника не лише як до предмета навчання,



а й до засобу оптимізації навчальної діяльності здобувачів освіти та розвитку їхніх цифрових і життєвих компетентностей. Учителі ліцею вважають, що використання е-підручників із застосуванням відповідної методики є доцільним, актуальним, ефективним.



Щорічно вчителі початкових класів є активними учасниками міської виставки-презентації педагогічних ідей та технологій, у межах якої презентують власні методичні посібники:

- Сенна В.В., посібник за темою: «Використання сучасних технологій на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1 класі в умовах дистанційного та змішаного навчання» (2021 р., диплом II ступеня);
- Тахтарова К.В., посібник за темою: «Формування уміння пізнавати себе та навколишній світ шляхом дослідження в початковій школі в умовах дистанційного та змішаного навчання» (2021 р., диплом III ступеня);
- Шевелева І.П., посібник за темою: «Впровадження мультимодальних інноваційних технологій як засіб формування предметних компетентностей молодших школярів в умовах нової української школи» (2022 р., диплом II ступеня).

З метою обміну ефективним педагогічним досвідом члени спільноти професійного зростання вчителів початкових класів беруть активну участь в обласному фестивалі «добрих практик» освітян Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують». Норкова В.М. презентувала власний педагогічний досвід за темою «Проектна діяльність з використанням ІКТ – один з ефективних методів навчання



в початковій школі (з досвіду роботи)» (номінація «Початкова освіта», диплом II ступеня, 2019 р.). Шевелева І.П. узагальнила та презентувала власний педагогічний досвід за темою «Впровадження мультимодальних технологій в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» (номінація «Початкова освіта», диплом II ступеня, 2022 р.) та поділилася власними науково-методичними надбаннями для опублікування їх у науково-методичному виданні КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» «Джерело педагогічних інновацій», яке присвячене темі «Цінності Нової української школи».

Члени спільноти професійного зростання вчителів початкових класів нашого ліцею з власного досвіду роботи переконані в тому, що використання мультимодальних технологій під час дистанційного навчання в початкових класах дає змогу вчителям урізноманітнити освітній процес, створити розвивальне середовище щодо підтримки та набуття досвіду учнів згідно з їх індивідуальним стилем навчання та мислення. А це, у свою чергу, сприяє активній участі учнів початкової школи в міжнародних дистанційних конкурсах «Олімпус», «Кенгуру», в онлайн-олімпіадах на освітніх платформах «Всеосвіта», «На урок» та інших обласних, регіональних і міжнародних онлайн проєктах. Переконані, що навчання учнів початкових класів через активне впровадження мультимодальних технологій сприяє розвитку в здобувачів освіти таких якостей, як самостійність, ініціативність, здатність до творчості, внутрішньої мотивації до навчальної діяльності, а також зміни їх позиції в спільній діяльності від виконавця до значимого та впливового учасника освітнього процесу.

Наш висновок: упровадження мультимодальних технологій допомагає вчителю мотивувати дітей і залучати їх до освітнього процесу, розвиваючи різні розумові навички; дозволяє дітям учитися в інтерактивному середовищі, у якому вони можуть тренуватися, робити помилки й виправляти їх. Мультимодальні технології – це активний стиль навчання, від якого неможливо втомитися!



Галина Погорєлова, директор ліцею



**Красноградський ліцей № 1 ім. О. І. Копиленка
Красноградської міської ради Харківської області**

Адреса: вул. Лермонтова, 49, м.
Красноград, Харківська область,
63304, Україна

E-mail: kr-zosh1@ukr.net

Сайт:

https://kr_lyceum1.klasna.com/uk

Телефон: +38(05744)738-43



**Тема досвіду «Дистанційне навчання в початкових класах:
досвід, упровадження, перспективи»**

Сучасна соціально-економічна ситуація потребує корінних змін у всіх сферах суспільного життя, зокрема в освіті.

Наступність між дошкільною та початковою освітою – це забезпечення неперервності здобуття освіти людиною. Для повного охоплення дошкільною освітою дітей на території обслуговування Красноградський ліцей № 1 багато років організовує заняття для майбутніх першокласників.

Детально проаналізувавши матеріали адаптації першокласників за останні декілька років, провівши анкетування їх батьків, ми виявили ключові протиріччя між провідними лініями виховання та навчання дошкільнят і дітей молодшого шкільного віку.

Виявили такі проблеми: психологічну (звикання до нових вимог); біологічну (звикання до нового режиму); соціальну (входження до учнівського колективу). На педагогічній раді визначили провідну мету наступності – реалізація єдиної лінії розвитку дитини на етапах дошкільної та початкової шкільної освіти; розробили систему заходів із реалізації наступності; схвалено та затверджено наказом директора Положення про «Маляткову школу» Красноградського ліцею





№ 1 ім. О. І. Копиленка Красноградської міської ради Харківської області (січень, 2019).

Учителі початкових класів досконало опрацювали Концепцію та стратегію неперервної освіти, інструктивно-методичні рекомендації щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти, програму «Впевнений старт», розробили 14 тематичних днів для майбутніх першокласників.



На етапі опрацювання нормативної бази та підготовки до реалізації завдань проведено такі педагогічні заходи: інформаційно-тренувальне засідання вчителів «Про НУШ і не тільки...», методична прогулянка з філіжанкою кави «Особливості адаптації дитини до умов сучасної школи», семінар-практикум «Методичний театр «Планування тематичного тижня в умовах упровадження НУШ», методичний івент «І творчість, і праця, і успіх», педагогічний подіум «Свято нових ідей».

Для батьків майбутніх першокласників організовано консультації, круглі столи, практикуми, майстер-класи, анкетування з питань підготовки дітей до школи, сімейні вечори, тематичні дозвілля. У закладі працює консультпункт для батьків.

Доступність освіти дозволяє людині нової соціальної формації повніше реалізувати свої потенційні можливості та передбачає використання засобів медіа, залучаючи здобувачів освіти до широкого інформаційного світу.

Із 2020 року вчителі початкових класів, ураховуючи виклики сьогодення, продовжують роботу з майбутніми здобувачами освіти дистанційно та знаходять нові комунікації з дітьми й батьками. На офіційному сайті закладу створено сторінку для батьків майбутніх першокласників, де педагоги початкових класів розміщували розвивальні та навчальні відео для дітей дошкільного віку. Практичний психолог надавав рекомендації та поради батькам щодо питання адаптації дітей до шкільного життя. Ця діяльність є актуальною на цей час і дає позитивні результати.

Розуміючи проблеми наступності між дошкільною та початковою освітою, звичні для дошкільників види роботи впроваджували у початкових класах під час онлайн- та офлайн-



навчання: ранкові зустрічі, рухові активності, театральну та пізнавальну діяльність, ігри, конструювання.

Для успішної результативності освітнього процесу педагоги закладу освіти отримують знання та методичні поради на семінарах, курсах підвищення кваліфікації КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти».

Власний досвід і напрацювання педагогічні працівники ліцею презентують на обласних семінарах, засіданнях територіальних методичних об'єднань, творчих груп, на освітніх порталах «Всеосвіта», «На Урок», у друкованих виданнях. За період із 2018 року вчителі початкових класів отримали сертифікати за 373 публікації. З 2017 року педагогічні працівники та учні Красноградського ліцею № 1 беруть участь у багатьох Міжнародних, Всеукраїнських і обласних проєктах: GoCamp у рамках співпраці з громадською організацією «Глобал Офіс», «Сприяння освіті» (LEGO Foundation)), Програми «Навчання через дію», «Енергоефективні школи: нова генерація», «Біоекотика», науково-педагогічний проєкт «Інтелект України», «Виховний простір Харківщини: вектори розвитку», «Розвиток інклюзивної освіти в Харківській області». Учасники освітнього процесу активно долучилися до Всеукраїнського есперименту за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти» на базі загальноосвітніх навчальних закладів на 2017 – 2022 роки та інноваційного освітнього проєкту «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти».



П'ять педагогів ліцею успішно пройшли сертифікацію відповідно до професійного стандарту «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти».

Щорічно вчителі беруть участь в обласному Фестивалі «Добрих практик» освітян Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують» і отримують відзнаки: з 2019 року в здобутку вчителів початкових класів ліцею два дипломи I ступеня, два – II та п'ять дипломів III ступеня.



У 2021 році вчителі Ушинкіна С.В. та Славчева О.С. отримали сертифікати переможців Конкурсу медіатворчості для шкільних колективів «Моя школа – медіаграмотна» від Міністерства освіти і науки України, Академії української преси.

У VI Фестивалі педагогічних ідей «Оберігаємо планету разом» із проблем сталого розвитку дітей дошкільного віку й молодших школярів Петрокієнко І.Г. отримала диплом I ступеня.

Працюючи над вектором діяльності «Від інноваційного змісту й технологій освіти через педагогічну майстерність учителя початкових класів – до формування особистості учня та підготовки його до життя в сучасних умовах», учителі початкових класів Красноградського ліцею № 1 водночас із роботою над упровадженням елементів різноманітних інновацій: «створення ситуації успіху», інтерактивні вправи, елементи розвивального навчання, проєктна технологія, інтегровані уроки, інтерактивні методи навчання, розвиток критичного мислення, діяльнісний підхід – активно використовують можливості медіаосвіти.

З метою створення позитивного емоційного настрою та зняття напруження учнів в умовах пандемії та воєнного стану в країні педагоги початкових класів продовжують практику ранкових зустрічей в онлайн-форматі.

Для організації дистанційного навчання в Красноградському ліцеї № 1 із лютого 2021 року використовується єдина платформа Prosvita. Онлайн-заняття проводяться за допомогою Google Meet. Для проведення оцінювання, зворотного зв'язку з учнями, крім додатків платформи Prosvita, учителі закладу використовують Google Forms, LearningApps, онлайн-тести «На Урок», «Всеосвіта», Wordwall, онлайн-ігри, онлайн-квести, віртуальні дошки Padlet і Google Jamboard, онлайн-презентації, онлайн-зображення, відео з YouTube, матеріали Всеукраїнської школи онлайн. Педагоги створюють власний медіаконтент: відеоролики, презентації, онлайн-тести, інтерактивні онлайн-ігри, фотоколажі тощо.

Під час дистанційних занять із майбутніми здобувачами освіти й процесу навчання в початкових класах батьки допомагають дбати про фізичне та психічне здоров'я дітей, сприяють дотриманню учнями академічної доброчесності. Спілкування з родинами відбувається у вебсередовищі через месенджери, освітні платформи та на сайті ліцею.

Педагогічний колектив початкових класів творчо підходить до використання інтерактивних форм організації освітнього процесу, учні вмотивовані до пізнавальної діяльності. Щорічно діти беруть участь у проєктах, конкурсах, що проводяться як в очному, так і в дистанційному форматі. Так, за участь у Всеукраїнській



природоохоронно-пропагандистській акції «Птах року-2020» вони отримали на Всеукраїнському етапі диплом за III місце. Протягом 2020 – 2022 років на Міжнародному фестивалі-конкурсі учнівської та студентської творчості імені Марії Фішер-Слиж «Змагаймося за нове життя!», присвяченого Лесі Українці, посіли три I, одне II та два III місця. На районному етапі Обласної фотовиставки «Територія пригод» творчі роботи учнів відзначені 7 дипломами за I місце, 3 – за II місце та 7 – за III місце. У 2020 році на обласному етапі Всеукраїнського конкурсу з початкового технічного моделювання отримали диплом II ступеня. На обласному етапі Всеукраїнської експедиції учнівської та студентської молоді «Моя Батьківщина – Україна» у 2020 році здобули диплом переможця. У 2020/2021 навчальному році – диплом переможця в обласному конкурсі відеопривітань до Дня Соборності України. Посіли II місце на міському етапі Всеукраїнського юнацького фестивалю «В об'єктиві натураліста» у 2021 році та III місце у 2022 році. У 2021 році на міському етапі Всеукраїнської виставки-конкурсу декоративно-ужиткового й образотворчого мистецтва «Знай і люби свій край» здобули III місце. У 2021/2022 навчальному році на V щорічному Всеукраїнському національно-патріотичному конкурсі, приуроченому до Дня Козацтва «Я – козацького роду!», отримали два II та три III місця. Під час дистанційного навчання здобувачі освіти активно долучалися до інтернет-олімпіад і конкурсів освітніх проєктів «Всеосвіта», «На Урок» і «Олімпіс». За період з 2020 року учнів Красноградського ліцею № 1 було відзначено 96 дипломами I ступеня, 48 дипломами II ступеня та 26 дипломами III ступеня.

Досліджуючи проблему наступності дошкільної освіти та початкової школи, педагогічний колектив ліцею переконався, що ефективність розв'язання проблеми наступності зумовлена як підготовкою дітей до школи, так і організацією навчання та виховання в 1-му класі, яке має відповідати віковим особливостям дітей і полегшувати процес їх адаптації до шкільного життя. Лише вдалий старт дає надію на успішний фініш. Вчасна допомога може попередити виникнення багатьох труднощів у майбутніх здобувачів освіти. Саме успіх у сходженні до ролі учня принесе найкращі результати, стане умовою появи в дитини задоволення від освітнього процесу.



Ірина ШКУТЬ, директор ліцею



**Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 16
Ізюмської міської ради**

Адреса: 64300, проспект
Незалежності, 38-А, м.Ізюм,
Харківська область
Телефон: (05743) 5-84-16; 0501862884
E-mail: idnz16izum@ukr.net
Сайт: <https://sadokizum16.klasna.com>



**Тема досвіду «Дистанційні технології в закладі дошкільної освіти
як сучасний формат реального навчання – віртуально»**

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 16 Ізюмської міської ради має сучасний, інтуїтивний та професійно активний колектив педагогів, які готові до переформатування стереотипних поглядів на процес роботи з дітьми дошкільного віку, орієнтуючись на вимоги сьогодення.

У березні 2020 року освітяни опинилися в нових і незвичних для себе умовах. Пандемія (COVID-19), зі швидкістю буревію, внесла корективи й у роботу закладу дошкільної освіти. Часу на роздуми щодо можливості втілення освітніх завдань, запланованих на навчальний рік, не було. Усі розуміли, що стандартний підхід у період пандемії не спрацює. Час спонукав до змін. Необхідно було знаходити нові підходи та додаткові варіанти спілкування, затребувані в сучасному світі.



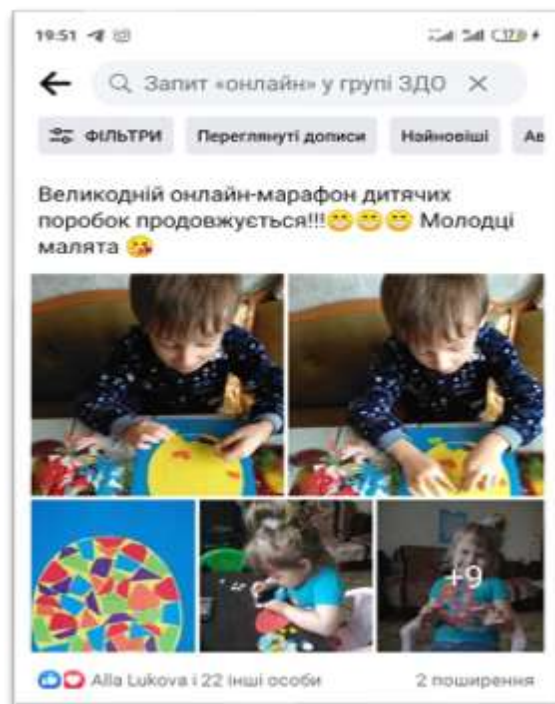


Світова модернізація швидко й міцно закріпила інформаційні технології в нашому житті. Інтернет є невід'ємним атрибутом сучасного суспільства. Ми все більше залежимо від гаджетів, мобільних пристроїв та Інтернету. Майже всі зареєстровані в соціальних мережах, уміло спілкуємося між собою за допомогою найрізноманітніших месенджерів. Розуміння того, що спілкування за допомогою Інтернету стало популярним і швидкими темпами набирає обертів, спонукало до втілення ідеї та реалізації поставленої задачі щодо оновленого формату співпраці з учасниками освітнього процесу.

Ніхто не очікував, що обмежувальні заходи затягнуться на тривалий період. Прийняття нової реальності стало поштовхом для втілення формату дистанційного супроводу. Досвіду роботи в цьому форматі з дітьми дошкільного віку в педагогічній закладі не було. В умовах ситуації, що склалася, став корисним заздалегідь налагоджений тісний зв'язок із батьками та систематичне функціонування вебсайту закладу дошкільної освіти <https://sadokizum16.klasna.com>.

Доступний мобільний інтернет і стрімке використання вдосконалених багатофункціональних смартфонів надав безліч можливостей комунікувати з родинами вихованців не лише через вебсайт.

Для досягнення більшого ефекту, трансформування процесу спілкування з дітьми та їх батьками знайшли гідну альтернативу. Спрямувавши вектор на сучасні тенденції, спробували перетворити сервіси з обміну повідомленнями в повноцінні канали зв'язку з родинами вихованців. Виділити важливий сегмент допомогло опитування щодо месенджерів, які найчастіше використовуються для спілкування, до якого залучили батьків. Як засвідчили результати опитування, більша частина батьків найчастіше використовують Viber та Facebook.





Реакція на те, що батьки віддають перевагу відповідним соціальним мережам, не забарилася. Вирішили скористатися цим й оформити сторінку закладу в мережі Facebook (<https://www.facebook.com/groups/238823643960098/>) та створити чат у Viber. Для зручності користування було створено QR-код сторінки в соціальній мережі Facebook, що забезпечило можливість охопити й зацікавити «новим форматом» упровадження освітнього процесу максимальну кількість батьків здобувачів освіти.



Перші кроки в дистанційній освіті в педагогів-дошкільників були спонтанними та інтуїтивними. Якісний методичний супровід і педагогічний потенціал дав змогу скоригувати й відшліфувати цю роботу. Педагоги ефективно й у системі почали працювати на досягнення поставлених цілей. Для закладу дошкільної освіти з'явилися нові додаткові канали комунікації з учасниками освітнього процесу та екстра-спроба залучення їх до співпраці. Уміло встановлений зв'язок із батьками через мережу Facebook і чат у Viber став своєрідним містком для миттєвого обміну консультаційними повідомленнями, відеозаписами занять і гурткової роботи. Поширювати відеозаняття, опитування, поради, пропозиції, результати освітнього процесу стало значно простіше, швидше та зручніше. Застосували такий канал спілкування з користю для себе, отримуючи від вихованців зворотний зв'язок і лайки.

До дистанційного супроводу долучилися не тільки вихователі, а й спеціалісти закладу: практичний психолог, інструктор із фізкультури, музичний керівник, керівник гуртка.

За невеликий проміжок часу впевнилися, що обрана сучасна модель спілкування з родинами вихованців за допомогою месенджерів стала надефективною під час дистанційного навчання.

Сторінки у Facebook і Viber-чаті виконували роль активних трансформаторів цікавих педагогічних знахідок і посилань на освітні заходи. Педагоги викладали освітній матеріал на сторінці у Facebook, а батьки, у свою чергу, мали змогу переглянути онлайн-консультації, залучити дітей до онлайн-занять у будь-який зручний для них час. Публікації почали збирати багато відгуків, бо інформація була цікавою,





корисною та потрібною. Намагалися відбирати оригінальний та корисний контент. Алгоритмічна стрічка запрацювала.

Якщо виникали питання, батьки телефонували, писали у чат Viber, у Facebook. Протягом карантинного періоду вони перебували в курсі всіх освітніх подій.

У період адаптивного карантину в дистанційному режимі функціонувала школа молодих батьків на платформі дистанційного навчання Viber-клубу «Сімейний Hub». Це забезпечило взаємодію закладу дошкільної освіти й родин здобувачів освіти у формуванні основ елементарної життєвої компетентності дітей дошкільного віку.

Активне долучення вихованців та їх батьків до інтерактивних фотоконкурсів, челенджів, обговорень викликало неабиякий драйв у педагогів.

Професійна взаємодія педагогічного колективу з вихованцями та їх родинами через онлайн-ресурси дала свої плоди.

Практика показала:

- налагоджені партнерські стосунки змотивували батьків узяти участь у міському онлайн-конкурсі мініпроектів у рамках Громадського бюджету Ізюмської міської об'єднаної територіальної громади у 2020 році. На розгляд громадськості було подано мініпроект «Дитячий СПОРТЛЕНД», який набрав найбільшу кількість онлайн-голосів. Утілення цього проекту дало змогу реально покращити якість організації педагогами фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми. Створене сучасне спортивне середовище позитивно вплинуло на здоров'я малюків. Вихованці та педагоги отримали комфортні й сучасні умови для проведення спортивно-оздоровчих заходів;
- вихованці закладу дошкільної освіти стали активними учасниками різноманітних міжнародних, всеукраїнських, обласних і міських онлайн-конкурсів;
- педагоги значно підвищили свою майстерність задля освоєння комп'ютерних технологій;





- педагоги стали набагато активніше приділяти час самоосвіті, брати участь в онлайн-заходах: сертифікованих навчальних вебінарах, конференціях, методичних студіях, територіальних міських об'єднаннях;
- на сторінці Facebook і сайту закладу дошкільної освіти педагоги продовжують викладати цікаві форми роботи зі здобувачами освіти, які можна застосувати вдома: вправи для розвитку зорової пам'яті, ігри на орієнтування в просторі та уважність, вправи для розвитку дрібної моторики.

Досвід роботи з означеної теми наші педагоги висвітлюють у методичних доробках:

- Шиліна М.В., директор, призер обласного Фестивалю «добрих практик» освітян Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують»: досвід роботи «Дистанційне знайомство із закладом дошкільної освіти або «ПОРТАЛ «Відкритих дверей» – Диплом I ступеня в номінації «Дошкільна освіта» та Диплом II ступеня в номінації «Управління освітою», 2021 рік;
- Забашта О.О., вихователь-методист, регіональний тренер з упровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти), є одним із авторів посібника «Усі ігри в закладі дошкільної освіти» (для дітей дошкільного віку) (Серія «Новий Базовий компонент, видавнича група «Основа», 2021 рік); на вебпорталі «Всеосвіта» розмістила методичні доробки, – URL: <https://vseosvita.ua/user/id627289/library> – інформаційне повідомлення «Створення фундаменту успішності дитини в умовах реалізації вимог нової редакції програми розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт», – URL: <http://surl.li/avcsy> та інші; методичний коучинг за темою «Наступність між дошкільною та початковою ланками освіти в рамках упровадження концепції «Нова українська школа» з елементами тимблдингу» в збірнику Всеукраїнської науково-практичної конференції, секція «Класичні та інноваційні підходи у роботі вихователя сучасного закладу дошкільної освіти» (Центр прогресивної освіти «ГЕНЕЗУМ», 2020 рік). – URL: <https://bit.ly/zbirnyk-2-berdyansk-21072020>.



- Шиліна М.В. та Забашта О.О. є авторами-упорядниками посібника «Ранкові зустрічі з дошкільниками 4-5 років життя» (Серія «Новий Базовий компонент», видавнича група «Основа», 2022 рік).

Педагогічний колектив – переможець X обласної онлайн-виставки ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини ХХІ століття»: «Нова українська школа: здоров'я дітей – пріоритетна стратегія розвитку освіти в Україні» (Диплом I ступеня, 2021 рік); переможець XI обласної онлайн-виставки ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини ХХІ століття»: «Нова українська школа: педагогіка партнерства – крок назустріч» (Диплом I ступеня, 2021 рік).

Звісно, про традиційні форми освітньої роботи не можна забувати. Живе спілкування, реакції на інформаційні повідомлення про роботу закладу, заняття з вихованцями, обмін думками з дітьми завжди викликає безліч емоцій. Атмосфера такого спілкування є неповторною. Але варто орієнтуватися на сучасні тенденції та знаходитися в постійному режимі розвитку. Спілкування з вихованцями та батьками сучасного покоління в соціальних мережах, безумовно, відрізняється від реального, але воно по-своєму цікаве, а головне – дієве.

Лише об'єднавши сучасні та традиційні форми роботи, можна створити міцний фундамент для конструктивної роботи закладу дошкільної освіти в цей складний час.



Марина ШИЛІНА, директор ЗДО



Електронне видання

Редактор: *Писаренко Т.І.*

Технічне та художнє оформлення: *Семисошенко С.В.*

Харківська академія неперервної освіти
61057, м. Харків, вул. Пушкінська, 24,
тел./факс (057) 731-21-31,
E-mail: kvnz.hano@gmail.com
Web-сайт: www.edu-post-diploma.kharkov.ua